

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Universiteit Leiden, die hem als kennismigrant naar Nederland heeft gehaald en hem in de proeftijd heeft ontslagen, heeft verzuimd hem tijdig voor een verblijfsvergunning aan te melden bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Hierdoor heeft hij geen Burgerservicenummer (BSN) ontvangen wat weer tot gevolg heeft gehad dat hij geen bankrekening kon aanvragen om zijn salaris op te ontvangen.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Verzoeker was door de Universiteit Leiden met een contract voor bepaalde tijd voor de periode van 21 juli 2008 tot 20 juli 2011 aangesteld als onderzoeker bij de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen. Omdat verzoeker de Amerikaanse nationaliteit heeft en de functie bij de universiteit dat mogelijk maakte, kon hij door de universiteit met toepassing van de zogenoemde Kennismigrantenregeling naar Nederland worden gehaald.
2. Een werkgever moet voor de uitvoering van die procedure via de website van de Immigratie- en Naturalisatiedienst van het Ministerie van Justitie (IND) een modelverklaring invullen en na ondertekening opsturen naar het IND-loket Kennis- en arbeidsmigratie te Rijswijk. Na acceptatie van de verklaring krijgt de werkgever toegangscodes waarmee de werkgever toegang krijgt tot aanvraagformulieren voor kennismigranten op internet. De werkgever kan vervolgens verzoeken om advies voor een machtiging tot voorlopig verblijf (MVV) in het kader van de Kennismigrantenprocedure gaan indienen. Ook kan vanaf dat moment een werknemer via zijn werkgever een aanvraag voor een verblijfsvergunning in het kader van de Kennismigrantenprocedure indienen. Na het invullen van de formulieren, print de werkgever die uit, ondertekent deze en stuurt deze op naar het IND-loket. De IND zal vervolgens binnen twee weken een beslissing op de aanvraag nemen.
3. Bij verzoeker verliep een en ander anders. Er waren - volgens de universiteit - problemen gerezen in de samenwerking met verzoeker. In verband daarmee werd er vanaf 20 augustus 2008 een aantal gesprekken met verzoeker gevoerd en uiteindelijk werd hij bij besluit van 12 september 2008 binnen de proeftijd ontslagen per 21 september 2008. Doordat de procedure bij de IND niet was afgerond, had verzoeker nog geen Burgerservicenummer (BSN) ontvangen. Het BSN had verzoeker nodig voor verschillende instanties, onder meer voor het aanvragen van een bankrekening. De mogelijkheid om nog langer in Nederland te mogen blijven was ook beperkt. Omdat verzoeker inmiddels al was ontslagen, weigerde de universiteit de procedure voor aanvraag van een verblijfsvergunning als kennismigrant verder af te handelen. Verzoeker diende op 28 januari 2009 daarover per e-mail een klacht in bij de Nationale ombudsman. In die e-mail verwees hij voor een verdere toelichting naar zijn Nederlandse advocaat. Later bleek uit de

contacten met de advocaat dat verzoeker Nederland inmiddels noodgedwongen had verlaten en was teruggekeerd naar de Verenigde Staten (VS).

4. In eerste instantie werd getracht om de klacht van verzoeker met een interventie bij de universiteit op te lossen. In dat kader werd aan de universiteit gevraagd of het mogelijk was om verzoeker alsnog bij de IND aan te melden zodat hij het voor hem benodigde BSN kon krijgen. De Universiteit Leiden liet in reactie daarop weten dat het aanvragen van de vergunning niet meer mogelijk was omdat verzoeker op dat moment al was ontslagen waardoor de universiteit niet langer was aan te merken als werkgever. Verder was de universiteit van mening dat verzoeker het BSN zelf bij de gemeente moest aanvragen. Gewezen werd op een soort van ongeschreven, niet formele afspraak met de gemeente Leiden dat kennismigranten zich al bij de gemeente kunnen inschrijven voordat zij een verblijfsvergunning van de IND hebben ontvangen. Verzoeker zou daar een paar keer door de betrokken P&O-medewerker van de universiteit op zijn geweest.

5. De reactie van de universiteit werd aan de gemachtigde van verzoeker voorgelegd en deze liet daarop weten dat de feitelijke situatie toch anders was. Verzoeker was meermalen bij de gemeente geweest maar kreeg daar iedere keer te horen dat hij een document van de IND nodig had. Dat document kon hij pas krijgen als de universiteit met een unieke inlogcode bij de IND een verblijfstitel op grond van de Kennismigrantenregeling had aangevraagd. De gemeente Leiden heeft de genoemde afspraak met de universiteit bevestigd op 8 april 2010: een kennismigrant kan zich al bij de gemeente laten inschrijven voordat hij een verblijfsvergunning van de IND heeft ontvangen. Om zich bij de gemeente te kunnen inschrijven moet hij wel beschikken over een bewijs van aanmelding bij de IND of een bewijs van bekendmaking van de IND.

6. In een nadere reactie liet de universiteit weten dat het voor verzoeker een afspraak had gemaakt bij de IND, op 5 september 2008, en dat die afspraak niet door kon gaan omdat verzoeker tussentijds was verhuisd en de uitnodiging naar het oude adres was gezonden. Vóórdat er een nieuwe afspraak kon worden gemaakt, was verzoeker in de proeftijd per 21 september 2008 ontslagen. De universiteit kon geen nieuwe afspraak meer maken omdat zij niet langer was aan te merken als werkgever.

7. De tweede reactie van de universiteit werd eveneens aan verzoekers gemachtigde voorgelegd. De gemachtigde liet in reactie daarop weten het vreemd te vinden dat er voor zoiets fraudegevoeligs als het toekennen van een BSN ongeschreven afspraken zijn tussen overheidsinstanties onderling. Ook voor de universiteit zelf moet het onhandig zijn omdat het niet mogelijk is om zonder BSN het salaris uit te betalen, aldus de gemachtigde. Daarnaast gevraagd gaf hij aan dat verzoeker door het ontbreken van een BSN nog een bedrag aan salaris van de universiteit tegoed had.

8. Over het niet uitbetalen van het salaris werd opheldering gevraagd aan de universiteit. De universiteit antwoordde dat er ten behoeve van verzoeker op 5 augustus 2009 een

bedrag van € 1.965 was overgemaakt op de bankrekening van een verhuisbedrijf en op 12 augustus 2009 een restantbedrag van € 362,43 op de rekening van verzoekers advocaat. De gemachtigde had de ontvangst van die bedragen bevestigd waarbij hij als kanttekening plaatste dat de universiteit op het salaris het hoge (60%) anoniementarief had toegepast. Een gevolg daarvan was dat de gemachtigde de Belastingdienst weer om een teruggave van de loonbelasting moest verzoeken. De universiteit had het anoniementarief toegepast op het salaris van verzoeker, omdat zij daartoe naar eigen zeggen door het ontbreken van een BSN was gehouden.

II. Beoordeling

9. Verzoeker, een Amerikaans staatsburger, was door de Universiteit Leiden aangetrokken als onderzoeker bij de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen. Om verzoeker op een eenvoudige wijze in dienst te kunnen nemen, maakte de universiteit gebruik van de Kennismigrantenregeling. Die procedure start met het invullen van een modelverklaring op de website van de IND door de werkgever. De verklaring moet worden ingevuld en na ondertekening worden opgestuurd naar het IND-loket Kennis- en Arbeidsmigratie. Indien akkoord krijgt de werkgever toegangscode waarmee de werkgever toegang krijgt tot aanvraagformulieren voor kennismigranten op internet.

In het geval van verzoeker werd die procedure niet afgerond omdat hij tijdens zijn proeftijd door de universiteit werd ontslagen. Verzoeker had daardoor geen verblijfstitel en evenmin een BSN ontvangen. Dat laatste had hij onder meer nodig voor het aanvragen van een bankrekeningnummer waarop hij zijn salaris zou kunnen ontvangen. Volgens de universiteit kon de procedure bij de IND in verband met het ontslag niet meer worden afgerond, maar dat was volgens de universiteit ook niet nodig omdat er ongeschreven afspraken waren met de gemeente Leiden waardoor kennismigranten zich toch bij de gemeente zouden kunnen inschrijven. De gemachtigde van verzoeker bestreed dit: verzoeker was meermalen bij de gemeente langs geweest maar werd iedere keer heengezonden omdat hij niet beschikte over een document van de IND. Dit laatste werd ook door de gemeente Leiden bevestigd: voor het inschrijven bij de gemeente moet de kennismigrant in ieder geval een kopie kunnen overleggen van een ontvangstbevestiging of een bewijs van bekendmaking van de IND. Waarschijnlijk als gevolg van het niet door kunnen gaan van de afspraak die verzoeker op 5 september 2008 met de IND had en het ontslag tijdens de proeftijd per 21 september 2008 kon verzoeker evenmin een ontvangstbevestiging of een bewijs van bekendmaking van de IND aan de gemeente overleggen.

10. Het vereiste van goede samenwerking houdt in dat overheidsinstanties bij het vervullen van hun taken niet primair kijken naar de organisatiebelangen en doelen van de eigen organisatie, maar in het belang van burgers, bedrijven en instellingen goed samenwerken, zelfs als die samenwerking nadelen oplevert voor een bepaalde overheidsinstantie. Ten gevolge van zijn ontslag binnen de proeftijd was de procedure bij de IND door de

universiteit nog niet afgewikkeld en beschikte verzoeker nog niet over het voor hem zo noodzakelijke BSN. Volgens de universiteit kon verzoeker dat - op grond van ongeschreven afspraken met de gemeente Leiden - verder zelf regelen. Verzoekers gemachtigde heeft uitdrukkelijk aangegeven dat dit wel herhaaldelijk was geprobeerd maar niet was gelukt. Uit de nu voorhanden informatie is niet duidelijk welke instantie in dat geval het voortouw had moeten nemen, maar wel staat vast dat de universiteit als werkgever de zorgplicht had om verzoeker in deze procedure behulpzaam te zijn. Nu dat niet is gebeurd heeft de universiteit in strijd met het vereiste van goede samenwerking gehandeld. Verzoeker bleef met alle problemen zitten. Omdat hij geen bankrekening had, heeft de universiteit bijna een jaar later verzoekers salaris uitbetaald op de rekeningen van anderen. Een ander gevolg van het ontbreken van een BSN is dat de universiteit op deze betaling het anoniementarief (60%) heeft toegepast. De door de universiteit aan de Belastingdienst afgedragen loonheffing moet verzoeker weer bij de Belastingdienst terugvragen omdat het er op grond van het Belastingverdrag met de VS op lijkt dat hij uitsluitend in de VS belastingplichtig is.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Universiteit Leiden is gegrond wegens schending van het vereiste van goede samenwerking.

Onderzoek

Op 28 januari 2009 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer G. te San Diego, Californië, Verenigde Staten, met een klacht over een gedraging van de Universiteit Leiden.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van het College van Bestuur van de Universiteit Leiden, werd een onderzoek ingesteld.

Aanvankelijk werd getracht om de klacht door middel van een interventie bij de Universiteit Leiden op te lossen. De van de Universiteit Leiden in dat kader ontvangen reactie werd voorgelegd aan de Nederlandse gemachtigde van verzoeker die daar zijn commentaar op heeft gegeven.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Omdat de gemeente Leiden en de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) ook een belangrijke rol hadden gespeeld in de uitvoering van de Kennismigrantenregeling werd het verslag van bevindingen eveneens naar de gemeente en de IND gezonden. Hierbij werd een aantal specifieke vragen gesteld.

De reactie van de gemeente Leiden gaf aanleiding het verslag op een enkel punt aan te vullen.

De gemachtigde van verzoeker, de Universiteit Leiden en de IND gaven binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Aanstellingsbesluit Universiteit Leiden van 18 juli 2008

Ontslagbesluit Universiteit Leiden van 12 september 2008

Memo IND inzake loketbezoek van verzoeker van 4 december 2008

Verzoekschrift van 28 januari 2009

Telefonische informatie van verzoeker van 30 januari 2009

Telefonische informatie van verzoekers gemachtigde van 5 februari 2009

Informatie over de Kennismigrantenprocedure van de website van de IND

Fax van verzoekers gemachtigde van 6 februari 2009

E-mail van de Universiteit Leiden van 23 februari 2009

E-mail van verzoekers gemachtigde van 11 maart 2009

E-mail van de Universiteit Leiden van 6 april 2009

E-mail van verzoekers gemachtigde van 25 juni 2009

E-mail van verzoekers gemachtigde van 10 juli 2009

E-mail van de Universiteit Leiden van 11 september 2009

E-mail van verzoekers gemachtigde van 21 september 2009

E-mail van de Universiteit Leiden van 12 oktober 2009

E-mail van de gemeente Leiden van 8 april 2010

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

achtergrond